

WORLD BANK GROUP

IFC | International
Finance Corporation

Ринок агрострахування України: уточнені дані щодо виплат у 2017 році та попередні дані страхування у 2018 році

Аналітичне дослідження

Міністерство аграрної політики та продовольства України у співпраці з Проектом
«Розвиток фінансування аграрного сектору в Європі та Центральній Азії»,
Міжнародна фінансова корпорація (IFC, Група Світового банку),

Київ, квітень 2018

У партнерстві з

Зміст

Вступ	4
1. Пояснювальна записка.....	5
2. Загальні показники ринку агрострахування за 2005-2017 роки.....	7
4. Попередні дані ринку агрострахування у зимовий період 2017- 2018 року	12
4.1. Загальна інформація.....	12
4.2. Дані за областями.....	12
4.3. Дані за страховими компаніями	14
4.4. Дані за сільськогосподарськими культурами	16
4.5. Страхові продукти.....	19
4.6. Участь страхових компаній у програмах фінансування сільгоспвиробників	20
5. Висновки	21

Список таблиць

Таблиця 01 Список компаній, дані яких були використані у дослідженні	6
Таблиця 02 Страхування сільськогосподарських культур у 2005-2017 роках	8
Таблиця 03 Виплати в розрізі сільськогосподарських культур у 2017 році	11
Таблиця 04 Виплати у розрізі страхових компаній, 2017 р.	11
Таблиця 05 Зведені дані страхування в розрізі областей, 2018 р.	12
Таблиця 06 Зведені дані страхування в розрізі страхових компаній, 2018 р.	14
Таблиця 07 Зведені дані страхування в розрізі с/г культур	16
Таблиця 08 Використання страхових продуктів, зима 2017-2018 р.р.	19
Таблиця 09 Страхування, пов'язане з програмами фінансування с/г виробників	20

Вступ

Дане дослідження має на меті показати безперервно у часі загальні тенденції розвитку ринку агостраховання з 2005 по 2017 рік та детально висвітлити ситуацію на ринку агостраховання у 2017-му андерайтинговому році, а також презентувати попередні дані за зимовий період 2017-2018 років.

Проект «Розвиток фінансування аграрного сектору в Європі та Центральній Азії» впроваджується Міжнародною фінансовою корпорацією (IFC, Група Світового банку) з липня 2015 року в партнерстві з урядами Австрії та Угорщини. Проект працює в Україні, Азербайджані, країнах Центральної Азії та Західних Балканах та має на меті сприяти збільшенню фінансування малих та середніх сільгоспвиробників. Ця мета може бути досягнута завдяки активній роботі Проекту із кредиторами в напрямку розвитку їх потенціалу в кредитуванні аграрного сектору, розуміння та управління погодними та ціновими ризиками, а також шляхом застосування ефективних інструментів кредитування та впровадження успішних пілотних проектів.

Страхові компанії надали свої дані для дослідження на добровільній основі. Проект висловлює свою вдячність за співпрацю усім компаніям, що взяли участь у дослідженні, зокрема: ПрАТ СК «АХА СТРАХУВАННЯ», «Українська АСК АСКА», ПрАТ «Страхова компанія АСКО-ДОНБАС ПІВНІЧНИЙ», ПрАТ «СК «БРОКБІЗНЕС», ТОВ з додатковою відповідальністю «Страхова компанія «ГАРДІАН», ПрАТ СК «Здорово», ПрАТ АСК «ІНГО Україна», ПрАТ «СК «Країна», ПрАТ СК «Оранта-Січ», ПрАТ СК «ПЗУ УКРАЇНА», ПрАТ «СГ «ТАС», ПрАТ «Українська аграрно-страхова компанія», ПрАТ «СК «Універсальна» та ПрАТ «Українська пожежно-страхова компанія».

1. Пояснювальна записка

Звіт сформовано на базі даних страхових компаній за такі періоди:

- 1) уточнені дані за 2017 андерайтинговий рік – повні дані, включно зі страховими виплатами;
- 2) зима 2017-2018-го андерайтингового року – попередні дані.

В рамках проведення дослідження та уточнення даних усім страховим компаніям, що мають ліцензію на впровадження страхової діяльності у формі добровільного страхування сільськогосподарської продукції, було надіслано відповідних запит на щодо надання даних. Дані подали 14 страхових компаній, список яких наведений у Таблиці 1.

Спілкування з усіма компаніями, що отримали запит щодо надання даних, показало, що компанії, які не надали дані, переважно не здійснювали страхування сільськогосподарських ризиків в період, що досліджується. Ймовірно, що до поля зору дослідників не потрапила певна кількість договорів, проте, за нашою оцінкою, похибка не може становити більше 5%, отже проведенне дослідження може вважатися таким, яке репрезентує весь ринок агрострахування в Україні.

В даному дослідженні при розрахунку показника «кількість страхових договорів», якщо за одним договором страхувалося декілька сільськогосподарських культур, то такий договір розбивався на окремі договори за кожною сільськогосподарською культурою (один договір – одна культура). Це було зроблено з метою проведення коректного аналізу усіх показників страхування у різних комбінаціях. Через цю обставину (можливість дублювання) сумарна кількість договорів, підрахована на базі даних за окремими культурами, в деяких випадках перевищує ту загальну кількість договорів, яку страхові компанії подали у своїх зведених таблицях.

Список компаній, дані яких були використані у дослідженні

№	Повна назва	Коротка назва в звіті
1	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «АХА СТРАХУВАННЯ»	АХА
2	Приватне акціонерне товариство «Українська Акціонерна Страхова компанія АСКА»	Аска
3	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія АСКО-ДОНБАС ПІВНІЧНИЙ»	Аско ДС
4	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС»	Брокбізнес
5	Товариство з додатковою відповідальністю «Страхова компанія «ГАРДІАН»	Гардіан
6	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «ЗДОРОВО»	Здорово
7	Приватне акціонерне товариство «Акціонерна Страхова компанія «ІНГО Україна»	Інго Україна
8	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «КРАЇНА»	Країна
9	Публічне акціонерне товариство «Страхова компанія «Оранта-Січ»	Оранта-січ
10	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «ПЗУ УКРАЇНА»	ПЗУ
11	Приватне акціонерне товариство «Страхова група «ТАС»	ТАС
12	Приватне акціонерне товариство «Українська аграрно-Страхова компанія»	УАСК
13	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «Універсальна»	Універсальна
14	Приватне акціонерне товариство «Українська пожежно-страхова компанія»	УПСК

2. Загальні показники ринку агрострахування за 2005-2017 роки

Якщо 2016-й рік став першим роком, коли після тривалого періоду скорочення ринок агрострахування продемонстрував деяке пожвавлення, то 2017-й рік продовжив цю тенденцію, поширивши її на більшу кількість показників. Це можна побачити з Таблиці 2 та Графіків 1-4. У 2017-му році вперше, починаючи з 2011 року, зросла кількість укладених договорів страхування: зростання склало 21%. Обсяг зібраних страхових премій у гривні зростає вже третій рік поспіль, зокрема, у 2017-му році він зріс на 30% та склав 204.3 млн грн. Другий рік поспіль зростає також обсяг страхових премій у доларовому еквіваленті, який у 2017-му році склав 7.7 млн. дол, що на 28% перевищує показник 2016-го року.

Загальна страхова сума (або об'єм загальних страхових зобов'язань) у 2017 році, порівняно з 2016-м, дещо скоротилася (з 6.240 млрд грн до 5.933 млрд грн (або на 5%). Це можна пояснити зростанням середньої ставки страхової премії (у 2017 році вона склала 3.4% проти 2.5% у попередньому році).

Зведені дані за весь період дослідження наведені у Таблиці 2.

Таблиця 2

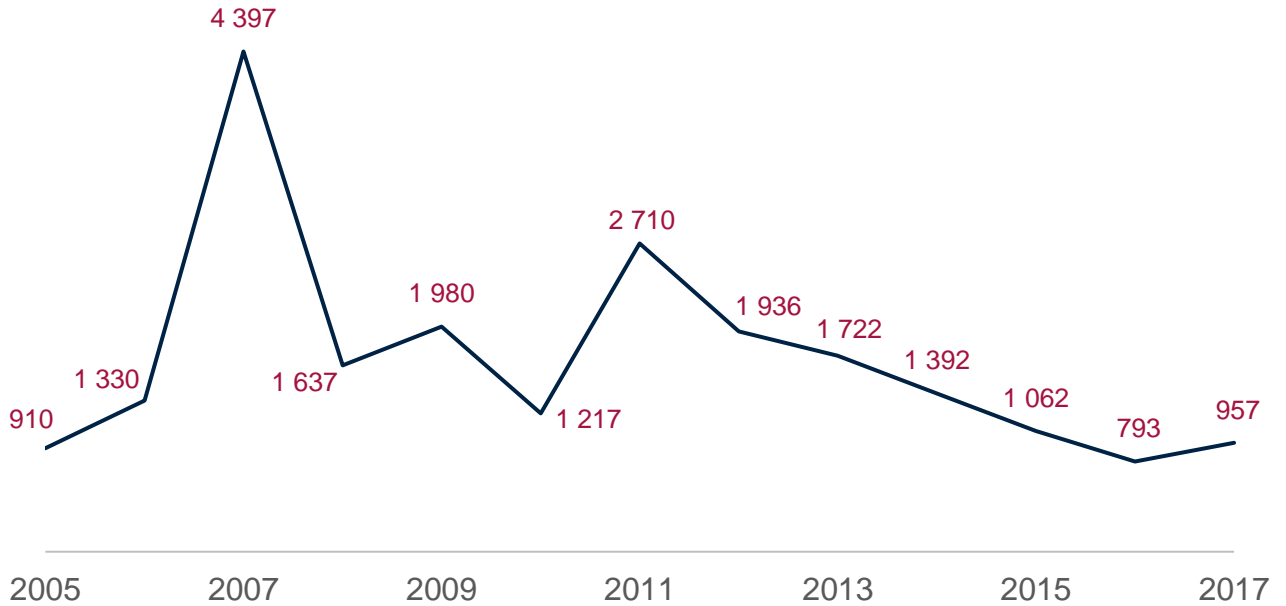
Страховання сільськогосподарських культур у 2005-2017 роках

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Кількість договорів	910	1 330	4 397	1 637	1 980	1 217	2 710	1 936	1 722	1 392	1 062	793	957
Площа, тис. га	390	670	2 360	1 171	510	553	786	727	869	732	689	700	661
Страхова сума, млн грн	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	3 055	3 969	6 240	5 933
Сума премії, млн грн	12.8	28.5	116.7	155.4	42.0	72.1	136.3	130.4	135.4	72.8	77.7	157.0	204.3
Субсидія, млн грн	5.8	12.5	47.8	72.8	0	0	0	0.086	0	0	0	0	0
Рівень виплат	н/д	н/д	н/д	н/д	36.5%	50.9%	28.0%	41.0%	9.7%	7.6%	12.9%	44.2%	4.9% ¹
Середня ставка премії	3.8%	н/д	4.5%	4.9%	3.2%	3.8%	3.7%	3.8%	3.1%	2.4%	2.0%	2.5%	3.4%
Курс \$/грн ²	5.05	5.05	5.05	5.22	8.00	7.91	7.98	7.99	7.99	12.95	22.91	26.02	26.54
Страхова сума, млн. \$	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	235.9	173.3	239.8	223.5
Сума премії, млн. \$	2.5	5.6	23.1	29.8	5.3	9.1	17.1	16.3	16.9	5.6	3.4	6.0	7.7

¹ Уточнені дані станом на 22 березня 2018 року.

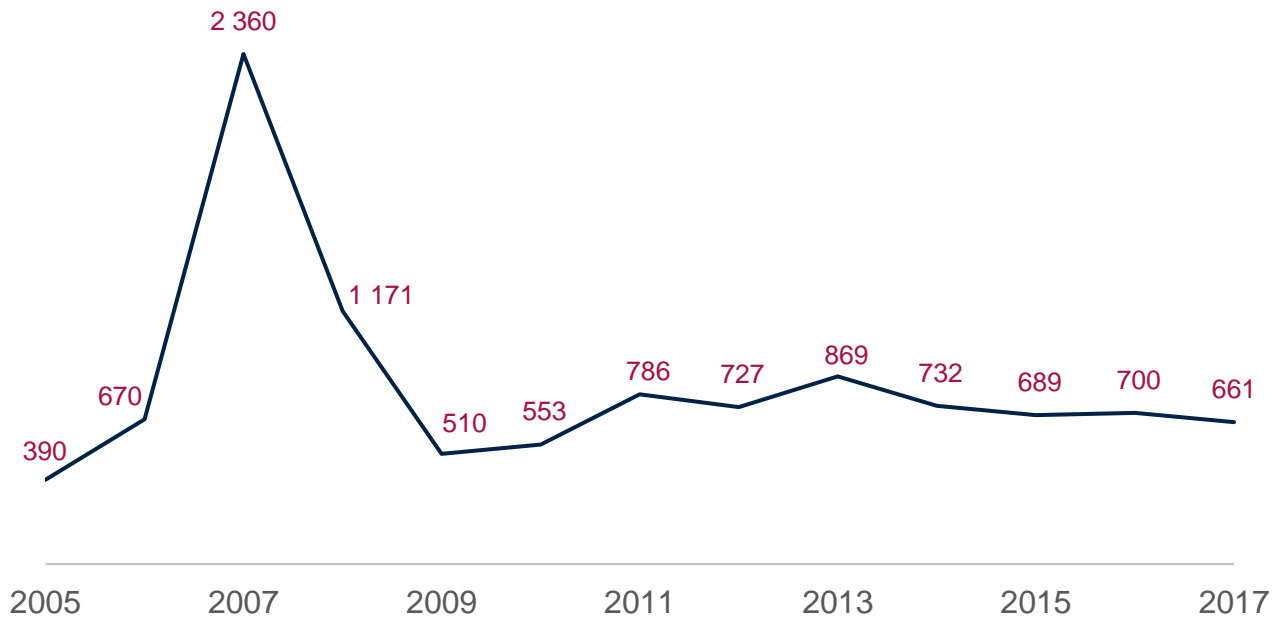
² Офіційний обмінний курс долара США до гривні на кінець жовтня місяця кожного року.

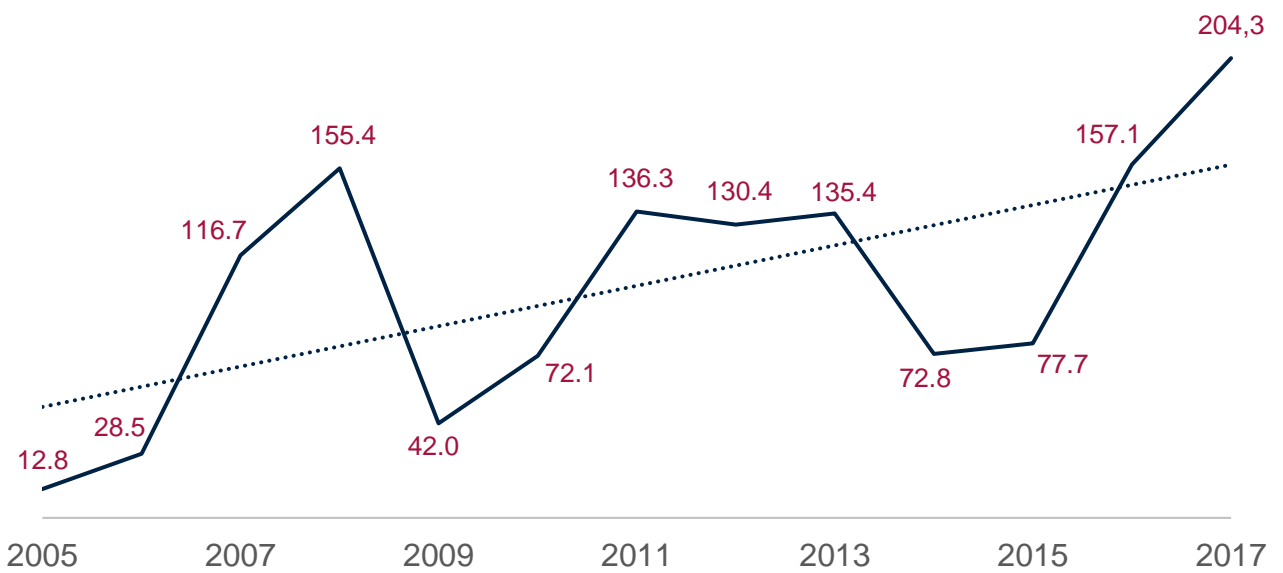
Графік 1. Динаміка кількості договорів у 2005-2017 р.р.

Вперше, починаючи з 2011 року, у 2017 році зросла кількість договорів.

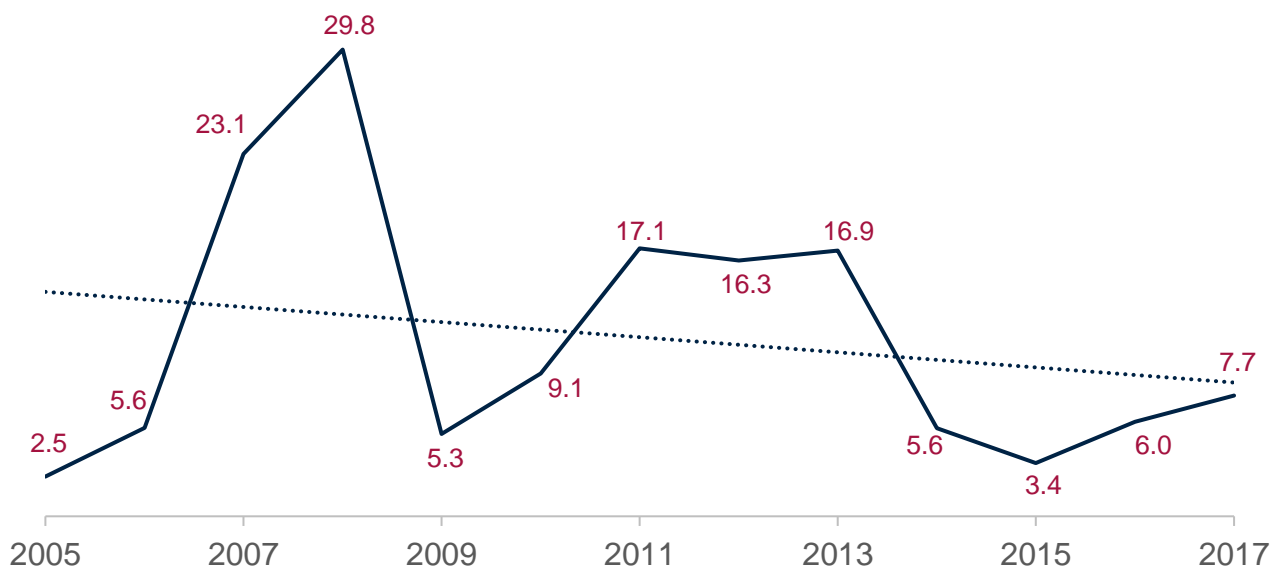
Графік 2. Динаміка застрахованої площі у 2005-2017 р.р., тис. га

Обсяг застрахованої площі майже не змінюється з 2014 року.

Графік 3. Динаміка зібраних премій у 2005-2017 р.р., млн грн.

Обсяг зібраних премій у гривні зріс на 30%.

Графік 4. Динаміка зібраних премій у 2005-2017 р.р., млн. дол. США

Премія у доларовому еквіваленті зростає другий рік поспіль.

3. Виплати у 2017-му андеррайтинговому році

За даними даного дослідження, які уточнюють дані дослідження 2017-го року, загальна сума страхових виплат у 2017-му андеррайтинговому році склала 9,96 млн грн, зокрема, 7,04 млн грн – за зимовий період, і 2,92 млн грн – за період весна-літо. Отже, рівень виплат склав у 2017 андеррайтинговому році 4,9%.

Дані щодо виплат у розрізі сільськогосподарських культур наведені у Таблиці 3. Найбільшу частку у загальних виплатах по ринку складають договори страхування озимого ріпаку (44,9%, сума збитку – 4,5 млн грн), на другому місці – договори страхування озимої пшениці (36,2%, або 3.6 млн грн) та на третьому - договори страхування цукрового буряку (14,7%, або 1,5 млн грн).

Таблиця 3

Виплати в розрізі сільськогосподарських культур у 2017 році

Культура	Сума виплат (зима), грн	Сума виплат (весна-літо), грн	Загальна сума виплат, грн	Частка у виплатах по ринку, %	Рівень виплат, %
Озима пшениця	2393240,8	1217451,6	3610692,4	36,2	3,2
Озиме жито	171500,0		171500,0	1,7	15,7
Озимий ріпак	4479690,2		4479690,2	44,9	37,1
Соняшник		199549,4	199549,4	2,0	4,2
Кукурудза		42628,3	42628,3	0,4	0,07
Цукровий буряк		1463890,9	1463890,9	14,7	24,1
Загалом/середня	7044431,0	2923520,2	9967951,4	100,0	4,9

Дані щодо виплат у розрізі страхових компаній наведені у Таблиці 4. Основна частка виплат у 2017-му році припала на страхову компанію «Брокбізнес» (30,8%, або 3,1 млн грн). Виплати здійснили також «Аска» (23,5%, або 2,3 млн грн), «Інго Україна» (18,6%, або 1,8 млн грн), та «УАСК» (14,7%, або 1,5 млн грн).

Таблиця 4

Виплати у розрізі страхових компаній, 2017 р.

Компанія	Сума виплат (зима), грн	Сума виплат (весна-літо), грн	Загальна сума виплат, грн	Частка у виплатах по ринку, %	Рівень виплат, %
Аска	1512774,6	832889,9	2345664,5	23,5	13,1
Аско ДС	37760,0		37760,0	0,4	290,1
АХА	278056,0	42628,3	320684,3	3,2	4,9
Брокбізнес	3071547,1		3071547,1	30,8	53,8
Здорово		584111,1	584111,1	5,9	70,8

Інго Україна	1857208,7		1857208,7	18,6	10,9
Країна	171500,0		171500,0	1,7	1,2
ПЗУ	115584,6		115584,6	1,2	0,7
УАСК		1463891,0	1463891,0	14,7	12,2
Загалом/середня	7044431,0	2923520,2	9967951,4	100,0	4,9

4. Попередні дані ринку агостраховання у зимовий період 2017-2018 року

4.1. Загальна інформація

Попередньо у зимовий період 2017-2018 році страхові компанії уклали 648 договорів страхування озимих сільськогосподарських культур.

Загальна страхова сума за договорами страхування озимих сільськогосподарських культур склала 1,592 млрд гривень. Сума зібраних страхових премій склала 57,6 млн гривень. Озимі сільськогосподарські культури були застраховані на загальній площі 630,9 тис. га.

4.2. Дані за областями

У Таблиці 5 наведені попередні дані зі страхування озимих сільськогосподарських культур у зимовий період 2017-2018 році за областями України.

Таблиця 5

Зведені дані страхування в розрізі областей, 2018 р.

Область	К-ть договорів	Площа, га	Страхова сума, грн	Сума премій, грн	Середня ставка премії	Сума премій, грн/га
АР Крим	0	0	0	0	0	0
Вінницька	45	14299,3	40696107,4	1757596,5	4,3	122,9
Волинська	8	1772,0	5355620,3	273847,1	5,1	154,5
Дніпропетровська	40	32030,7	100626244,7	4934904,6	4,9	154,1
Донецька	12	8417,9	10953181,7	1310654,9	12,0	155,7
Житомирська	35	15160,5	61166386,4	2497172,2	4,1	164,7
Закарпатська	0	0	0	0	0	0
Запорізька	14	18229,2	33042981,2	1568277,8	4,7	86,0

Івано-Франківська	17	7184,3	26437017,6	1218128,7	4,6	169,6
Київська	15	3329,2	11328783,1	555776,0	4,9	166,9
Кіровоградська	42	27096,6	34457652,4	1406075,0	4,1	51,9
Луганська	13	7467,2	19616746,5	1575795,9	8,0	211,0
Львівська	11	13453,2	77693481,9	2323153,4	3,0	172,7
Миколаївська	22	32398,8	95500277,8	4213448,5	4,4	130,0
Одеська	26	19214,5	64317232,2	3609528,7	5,6	187,9
Полтавська	40	57577,3	96814384,9	3001940,7	3,1	52,1
Рівненська	4	3038,7	13246885,0	612341,2	4,6	201,5
Сумська	52	37193,5	104636225,9	4100346,5	3,9	110,2
Тернопільська	41	40268,3	140605290,5	4514490,9	3,2	112,1
Харківська	25	78773,0	178853670,8	4257551,8	2,4	54,0
Херсонська	34	29399,0	219225018,8	6935090,3	3,2	235,9
Хмельницька	44	99420,6	136696293,3	2908477,2	2,1	29,3
Черкаська	55	29508,0	42678060,5	1437167,7	3,4	48,7
Чернівецька	1	93,0	325500,0	15396,1	4,7	165,6
Чернігівська	52	55602,3	78241759,5	2623787,5	3,4	47,2
Загалом/Середнє	648	630 927,4	1 592 514 802,5	57 650 949,6	3,6	91,4

Найбільшу кількість договорів було укладено у Черкаській (55), Чернігівській (52), Сумській (52), Вінницька (45) та Хмельницькій (44) області.

За показником застрахованої площі першість належить Хмельницькій області (99,4 тис. га, або 15,8%), далі йдуть: Харківська (78,8 тис. га, або 12,5%), Полтавська (57,6 тис. га, або 9,1%), Чернігівська (55,6 тис. га, або 8,8%) та Тернопільська (40,3 тис. га, або 6,4%).

За об'ємом зібраних премій області України розташувалися в такому порядку: Херсонська (6,9 млн грн, або 12,0%), Дніпропетровська (4,9 млн грн, або 8,6%), Тернопільська (4,5 млн грн, або 7,8%), Харківська та Миколаївська (4,2 млн грн, або 7,4%).

4.3. Дані за страховими компаніями

За даними, що були надані для нашого дослідження страховими компаніями України, що мають відповідну ліцензію, у зимовий період 2017-2018 році страхування озимих сільськогосподарських культур здійснювали 9 страхових компаній. Показники страхування за цей період наведені у Таблиці 6.

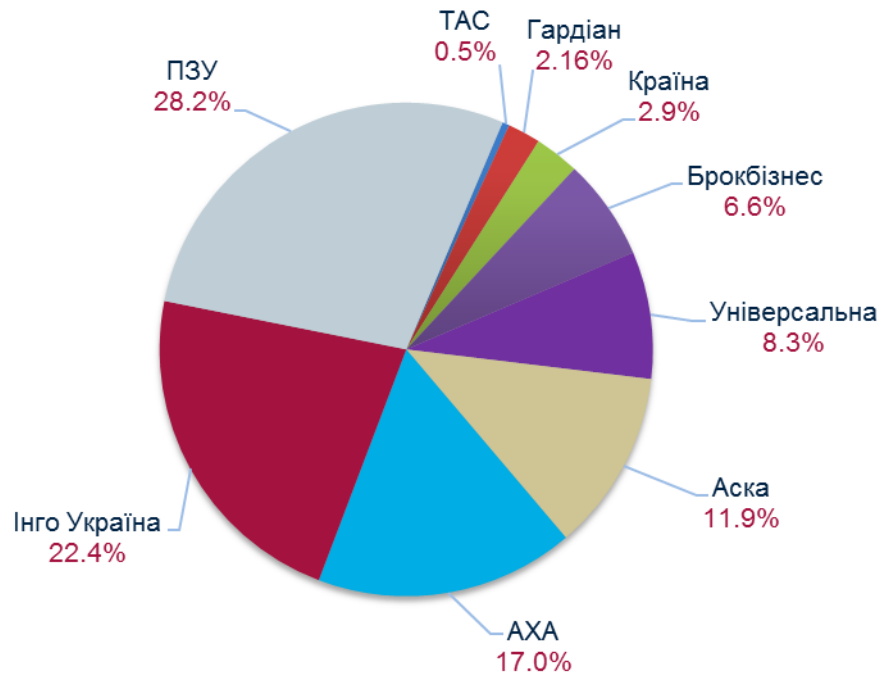
Таблиця 6

Зведені дані страхування в розрізі страхових компаній на 2018 рік.

Компанія	К-ть договорів	Площа, га	Страхова сума, грн	Сума премій, грн	Середня ставка премії	Виплати, грн
Аска	77	112841,6	182683624,8	4159869,3	2,3	
АХА	110	33737,0	52831477,0	3531490,1	6,7	357839,5
Брокбізнес	43	106503,1	51936152,1	869722,1	1,7	
Гардіан	14	5342,4	18698365,0	932311,0	5,0	
Інго Україна	145	171952,5	520732162,5	11154878,7	2,1	
Країна	19	18445,6	66252614,2	3175552,1	4,8	
ПЗУ	183	91566,9	279060695,4	13356341,4	4,8	400000,0
ТАС	3	405,5	1396560,4	64564,8	4,6	
Універсальна	54	90132,7	418923151,2	20406220,0	4,9	
Загалом	648	630927,4	1592514802,5	57650949,6	3,6	757839,5

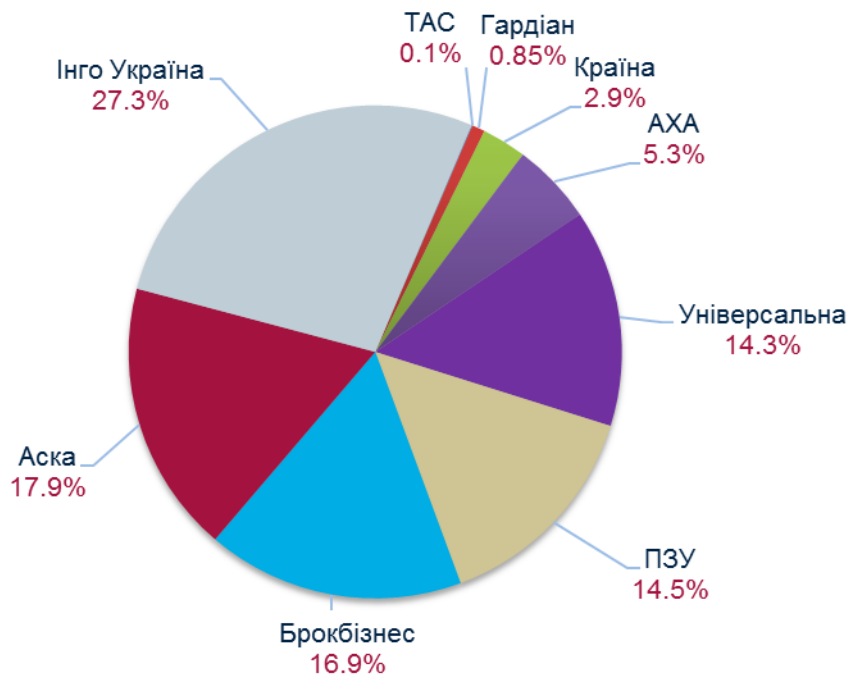
Як видно з Діаграми 1, за кількістю укладених договорів першість належить страховій компанії «ПЗУ Україна» (183 договори, що складає 28,2% від загальної кількості). За нею йдуть «Інго Україна» (145 договорів, або 22,4 %), «АХА» (110 договорів, або 17,0%) «Аска» (77 договорів, або 11,9%) «Універсальна» (54 договори, або 8,3%).

За попередніми даними у 2018 році у Луганській області були здійснені страхові виплати на загальну суму 757839,5 гривень. Виплати здійснили дві страхові компанії: АХА та ПЗУ.

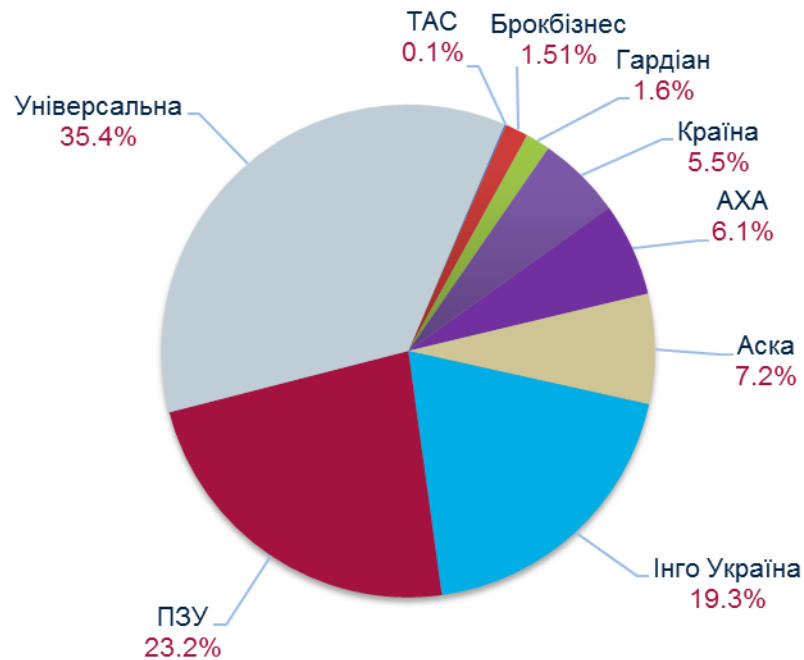
Діаграма 1. Відсоток укладених договорів.

Як видно з Діаграми 2, за обсягом застрахованої площі компанії, що очолюють список, розташувалися у такому порядку: «Інго Україна» (171,9 тис. га, що складає 27,3% від загального обсягу), «Аска» (112,8 тис. га, або 17,9%), «Брокбізнес» (106,5 тис. га, або 16,9%), «ПЗУ Україна» (91,5 тис. га, або 14,5%), «Універсальна» (90,1 тис. га, або 14,3 %).

Діаграма 2. Відсоток застрахованої площі.

Як видно з Діаграми 3, найбільший обсяг страхових премій зібрала страхова компанія «Універсальна» (20,4 млн грн, або 35,4%). За нею йдуть страхові компанії «ПЗУ Україна» (13,3 млн грн, або 23,2%), «Інго Україна» (11,1 млн грн, або 19,3%), «Аска» (4,1 млн грн, або 7,2%), «АХА» (3,5 млн грн, або 6,1%).

Діаграма 3. Відсоток страхових премій.

4.4. Дані за сільськогосподарськими культурами

За попередніми даними у зимовий період 2017-2018 році здійснювалося страхування 5-ти видів сільськогосподарських культур (таблиця 7).

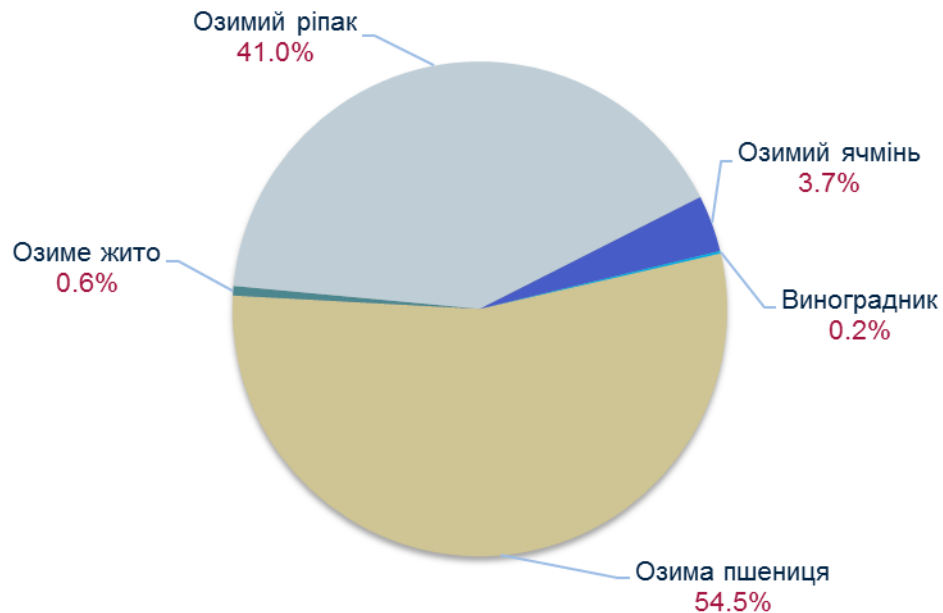
Таблиця 7

Зведені дані страхування в розрізі с/г культур.

Культура	К-ть договорів	Площа, га	Страхова сума, грн	Сума премій, грн	Середня ставка премії	Сума премій, грн/га
Озима пшениця	353	521007,4	1165902887,0	40858342,5	3,5	78,4
Озиме жито	4	759,0	2656500,0	125029,8	4,7	164,7
Озимий ріпак	266	102580,5	307186692,1	15187924,6	4,9	148,1
Озимий ячмінь	24	5450,3	20926641,4	636242,4	3,0	116,7
Виноградник	1	1130,2	95842082,0	843410,3	0,9	746,2
Загалом	648	630927,4	1592514802,5	57650949,6	3,6	91,4

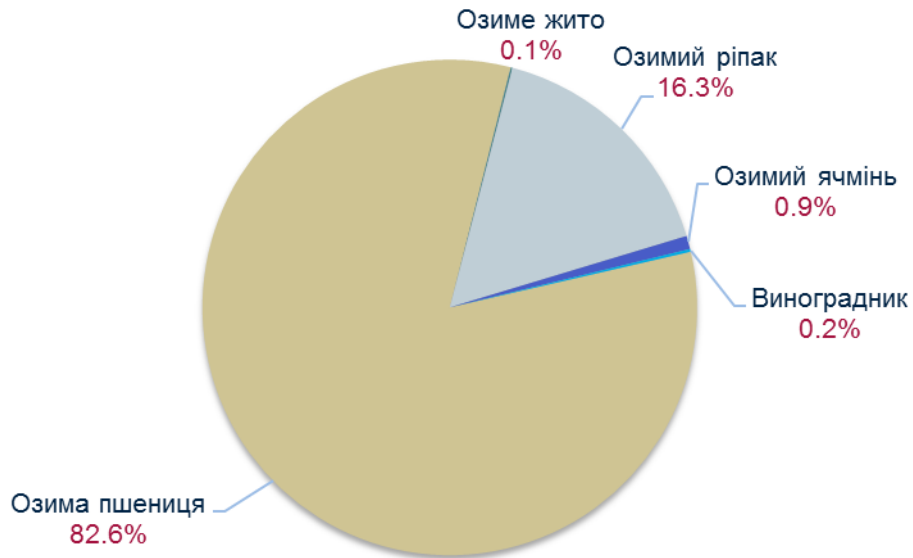

Як видно з Діаграми 4, найбільше договорів було укладено на страхування озимої пшениці (353 договори, або 54,5%). На другому місці озимий ріпак (266 договорів, або 41,0%). Далі йдуть озимий ячмінь (24 договори, або 3,7%), озиме жито (4 договори, або 0,6%) та виноград (1 договір, або 0,2%).

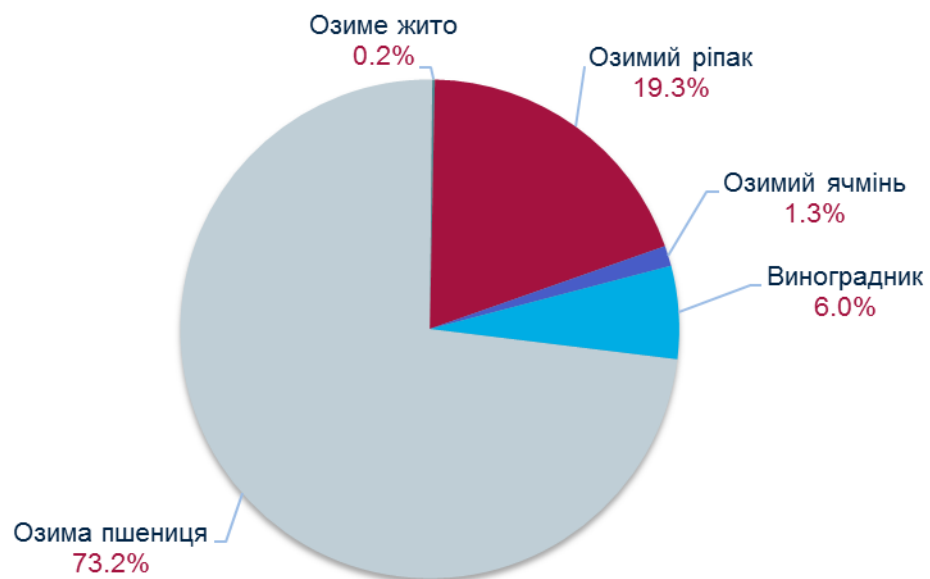
Діаграма 4. Відсоток договорів страхування.

Як видно з Діаграми 5, найбільше площ було застраховано під озимую пшеницею (521,0 тис. га, або 82,6%). Далі в бік зменшення йдуть: озимий ріпак (102,6 тис. га, або 16,3%), озимий ячмінь (5,5 тис. га, або 0,9%), виноград (1,1 тис. га, або 0,2%), озиме жито (0,8 тис. га, або 0,1%).

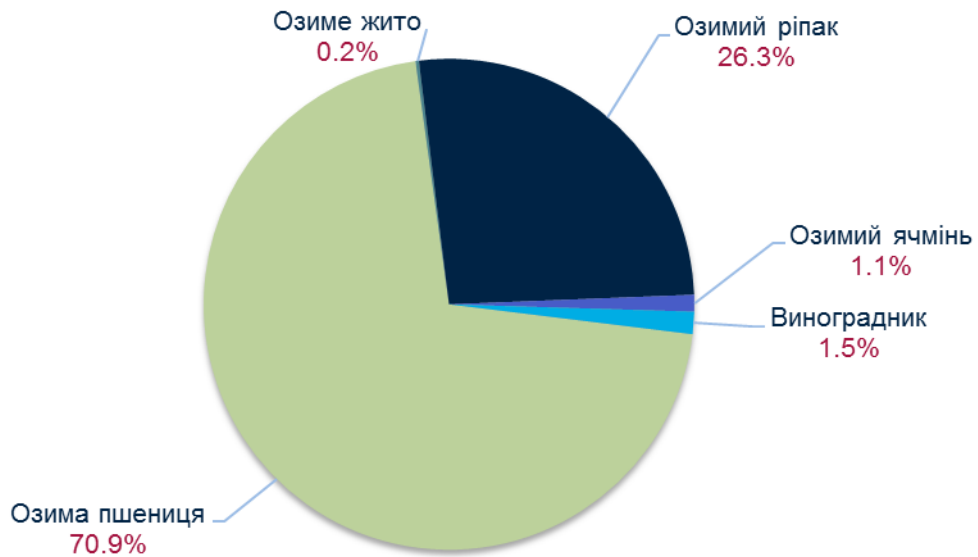
Діаграма 5. Відсоток застрахованої площі.

Як видно з Діаграми 6, обсяг страхової відповідальності за сільськогосподарськими культурами розподілився таким чином: першість посідають договори зі страхування озимої пшениці (1,166 млрд грн, або 73,2%), далі йдуть: озимий ріпак (307,2 млн грн, або 19,3%), виноград (95,8 млн грн, або 6,0%), озимий ячмінь (20,9 млн грн або 1,3 %), озиме жито (2,6 млн грн або 0,2%).

Діаграма 6. Відсоток страхової суми.

Як видно з Діаграми 7, найбільше страхових премій було зібрано за договорами страхування озимої пшениці (40,8 млн грн, або 70,9%), далі йдуть: озимий ріпак (15,2 млн грн, або 26,3%), виноград (0,8 млн грн, або 1,5%), озимий ячмінь (0,6 млн грн або 1,1%), озиме жито (0,1 млн грн або 0,2%).

Діаграма 7. Відсоток страхової премії.

4.5. Страхові продукти

Дослідження попередніх років засвідчували беззаперечне лідерство договорів страхування від повної загибелі на період перезимівлі.

Дані, що стосуються зимового періоду 2017-2018 року, наведені у таблиці 8.

Таблиця 8

Використання страхових продуктів, зима 2017-2018 р.р.

Програма	Частка договорів	Частка застрахованої площі	Частка страхової суми	Частка зібраних премій
Повна загибель + весняні заморозки	75,6%	65,4%	59,1%	54,8%
Повна загибель	17,7%	17,6%	31,7%	42,2%
Часткова або повна загибель + весняні заморозки	6,6%	16,8%	3,2%	1,5%

Багаторічні насадження	0,1%	0,2%	6,0%	1,5%
Загалом	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

У зимовий період 2017-2018 році більш розповсюдженими стали договори, які пропонують комбінований захист – страхування від повної загибелі в період перезимівлі плюс весняні заморозки. Таких договорів на період перезимівлі було укладено 75,6% проти 17,7% договорів від повної загибелі. Також 6,6% договорів були укладені від часткової або повної загибелі+весняні заморозки.

4.6. Участь страхових компаній у програмах фінансування сільгоспвиробників

У Таблиці 9 наведена попередня інформація щодо укладених договорів страхування у зимовий період 2017-2018 році, що були пов'язані з програмами фінансування сільгоспвиробників. Як видно з таблиці, 32 договори були укладені в рамках співпраці агровиробників з Аграрний фондом. Загальна застрахована площа склала 22,6 тис. га, страхова сума – 79,3 млн грн, сума страхової премії склала 3,9 млн гривень.

Таблиця 9

Страхування, пов'язане з програмами фінансування с/г виробників.

Програма	Кількість договорів	Застрахована площа, га	Страхова сума, грн	Страхові премії, грн
Аграрний фонд	32	22659,3	79307729,2	3910349,3
ДПЗКУ	н/д	н/д	н/д	н/д
Інші	н/д	н/д	н/д	н/д
Загалом	32	22659,3	79307729,2	3910349,3

5. Висновки

- У 2017-му андерайтинговому році продовжилася тенденція зростання ринку агрострахування, відновлена у 2016-му році. Так, у 2017-му андерайтинговому році відбулося зростання обсягу зібраних страхових премій (на 30% - у гривні та на 28% - у доларовому еквіваленті).
- Середня ставка премії у 2017-му році склала 3,4%. Це зростання є позитивною тенденцією, і його можна пояснити змінами, які відбулися у 2017-му році щодо використання страхових продуктів, зокрема, більшим використанням продуктів мультиризикового страхування.
- За уточненими даними, загальний рівень виплат 2017-го року складає 4,9% і є нижчим за минулорічний. Основна частка виплат припадала на озимий ріпак – 44,9%, озиму пшеницю – 36,2% та цукровий буряк – 14,7%.
- За попередніми даними на період перезимівлі 2017-2018 р.р. найбільшого розповсюдження набули договори страхування від повної загибелі в комбінації з весняними заморозками (75,6%), тоді як в минулі роки найпоширенішими були договори страхування від повної загибелі.
- За попередніми даними основними культурами, що страхувались у 2017-2018 роках були: озима пшениця, озиме жито, озимий ріпак, озимий ячмінь. Один договір був укладений на страхування виноградників.
- За даними, наданими страховими компаніями, у 2018 році страхування озимих культур здійснено на площі близько 630 тис.га, що вже наближається до показника обсягів застрахованих площ за весь 2017-й андерайтинговий рік (657 тис.га).
- За попередніми даними у 2018 році у Луганській області вже були здійснені страхові виплати на загальну суму 757839,5 гривень. Виплати здійснили дві страхові компанії: АХА та ПЗУ.
- В рамках співпраці сільськогосподарських товаровиробників з Аграрним фондом на період перезимівля 2017-2018 року було укладено 32 договори страхування.